

WPROWADZENIE

Jesteśmy dziś świadkami szczególnego zmagania się człowieka z wolnością¹. Wolności, tak ważnej dla współczesnego świata, człowiek przypisuje jednak różnorakie znaczenia i zgodnie z przyjętym jej rozumieniem postępuje w życiu prywatnym, rodzinnym, zawodowym, czy państwowym.

Problematyka dotycząca wolności pojawia się bardzo często w hasłach, programach, wypowiedziach, przywoływana jest w kontekście godności osoby, praw człowieka, programów społecznych, politycznych, czy wychowawczych.

Problem wolności był często także podejmowany w nauczaniu Jana Pawła II. „Wolność osoby - pisał papież - ma swój fundament w transcendentnej godności człowieka²”. W encyklice *Veritatis splendor* Jan Paweł II podkreślał wrażliwość współczesnego człowieka na kwestie dotyczące wolności, ale także zwracał uwagę na to, że wolność zasługuje na miano autentycznej tylko wtedy, kiedy jest zależna od prawdy i stanowi umiłowanie dobra³. Odniesienie wolności do prawdy i dobra jest najskuteczniejszą drogą prowadzącą do ochrony wolności przed utożsamieniem jej z samowolą. Papież odróżniał wolność pozorną od rzeczywistej i wciąż zachęcał człowieka, by opowiadał się za wolnością rzeczywistą.

Tymczasem człowiek współczesny często fascynuje się wolnością oderwaną od prawdy, autorytetów moralnych, etycznych, czy religijnych. Wobec tych fascynacji pozorną wolnością, przedstawianą jako atrakcyjną i wygodną, a w istocie prowadzącą jedynie do zniewolenia człowieka, szczególnie ważne staje się prawidłowe rozumienie wolności oraz troska o właściwe wychowanie młodego człowieka do wolności, tak, aby umiał żyć odpowiedzialnie, w wolności autentycznej. To zadanie wychowawcze staje się doniosłe zwłaszcza w aktualnej rzeczywistości nacechowanej zagubieniem, zwątpieniem, poczuciem samotności wielu młodych ludzi i poszukiwaniem przez nich akceptacji za wszelką cenę, także za cenę utraty wewnętrznej wolności.

W obliczu wielu pytań i zadań związanych z problematyką wolności Towarzystwo Uniwersyteckie FIDES et RATIO oraz Podyplomowe Studium Relacji Interpersonalnych i Profilaktyki Uzależnień Wydziału Filozofii Chrześcijańskiej UKSW wspólnie z

¹ H. Kiereś, *Wolność jako wartość a dobro wspólne*, Człowiek w Kulturze, 2002, nr 14, s. 167n.

² Jan Paweł II, *Chcesz służyć sprawie pokoju - kochaj wolność*. Orędzie Jana Pawła II na XIX Światowy Dzień Pokoju 1 stycznia 1981 r., w: tenże, *Orędzia*, t.1. Kraków 1998, nr 5.

³ Jan Paweł II, *Encyklika Veritatis splendor*, 31-34.

Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej dnia 15 marca 2008 roku zorganizowało symposium poświęcone trosce o wewnętrzną wolność człowieka.